

MOJE PENÍZE | Osobní finance

Hackeři blednou závistí, v ofenzivě jsou sociální inženýři

JOZEF GÁFRIK

K rize nekrize, jaro nebo léto, počítačová zločinci přestávku neznají. Ba možná naopak, skutečnost, že během koronavirové epidemie je pozornost mnoha lidí upřena jinam než na bezpečnost vlastních financí, jim možná ještě více hraje do karet. Například Komerční banka v minulém týdnu sdělila, že v prvním pololetí 2020 zabránila přímému odcizení 33 milionů korun z účtů majitelů, když celková hodnota machinací překročila sto milionů korun. Dvě třetiny však lze označit za méně kvalifikované pokusy.

ZLOČINCI NEJSOU MALICHERNÍ

Nejvyšší operace dosáhla hodnoty deset milionů korun a byla zadána na základě e-mailového pokynu podvodníka, který se vydával za ředitele společnosti. Jiní pachatelé byli v částkách o něco skromnější, bez-

OBEZŘETNOST. Chybí-li, nepomůže žádný program. Foto: Shutterstock

pečnostní systémy hlásily ve zmíněném období několik set hackerských útoků.

Pro odhalování nekalých operací využívá Komerční banka program společnosti SAS Institute. Ten v reálném čase prověřuje více než milion operací za den. Statistikou, kterou banka nyní zveřejnila, lze nepochybně zobecnit, takže z hlediska kybernetické bezpečnosti může být zdrojem užitečného poznání i pro zákazníky jiných institucí.

Ze zveřejněných údajů vyplývá, že největší podíl na pokusech nezákonně se obohacovat připadá v poslední době na falešné inzeráty.

UMĚLÁ INTELIGENCE V ROLI DETEKTIVA

Zde pak prvotně nejde o klasické hackerství, nýbrž o používání zdravotního rozumu. Inzeráty tohoto druhu tvoří zhruba polovinu zachycených pokusů. Lidé se nejčastěji stávají terčem klamných žádostí, kdy se útočník vy-

dává za majitele společnosti a požaduje okamžitý převod peněz, obvykle do zahraničí.

„V posledních dvou letech je patrný posun od technologických útoků k sociálnímu inženýrství. Pro útočníky je mnohem jednodušší vylákat finanční prostředky podvodem, než složitě vyvíjet a distribuovat infikovaný program. Majitelé účtů dnes musí být navíc ještě obezřetní při komunikaci přes internet, ať už se jedná o běžné situace jako je nákup zboží či platba za dovolenou, anebo o vnitropodnikovou komunikaci.“ popisuje své zkušenosti Tomáš Fila, manažer prevence podvodů Komerční banky.

Bezpečnostní program společnosti SAS monitoruje vývoj různých prvků bankovní činnosti a s využitím umělé inteligence je pak také sledovaných dat rozumí obvyklému chování zákazníků, takže podle ředitele české pobočky SAS Petra Šlajcherta je schopen efektivně odhalit rizikový profil transakce.

Číslo týdne

2000

Do překonání této historické ceny trojské unce zlata (33,1 g) chybělo minulý týden v New Yorku jen 37 dolarů. Kdo se pro investici rozhodl v r. 2015, trpí teď jistě zlatou horečkou. Zisk je stoprocentní!

Zlato našťestí nelze tisknout

Charlotte – Banc of Amerika se sídlem v Severní Karolině patří mezi čtveřici největších finančních domů v USA. Její pracovníci v dubnu (tedy prakticky na začátku koronavirové krize) předpověděli, že do konce příštího roku bude stát zlato tři tisíce amerických dolarů za trojskou unci (33,1 gramu). To by v přepočtu znamenalo, že jeden gram tohoto drahého kovu bude stát neuvěřitelných 2100 Kč.

Vývoj posledních týdnů dává analytikům zmíněné instituce za pravdu. Jak uvádíme výše, cena trojské unce zlata už nyní bezprostředně atakuje hranici dvou tisíců

dolarů (což je v přepočtu na gram a tuzemskou měnu zhruba 1420 Kč) a další růst hodnoty se zdá být naprogramován.

„Úloha zlata jako strategického aktiva bude růst,“ tvrdí například i Lukáš Janekovský, předseda představenstva společnosti Zlatáky, která obchoduje s investičními kovy.

Diskuse o tom, proč je tomu tak, neberou konce. Jedno vysvětlení však má něco do sebe – zlato na rozdíl od libovolných bankovek (měnicích se pak na papírky) nelze tisknout, ani jeho těžbu jednoduše zdvojnásobit. (jg)

Pomáháme malým podnikatelům

PAVLA BŘEČKOVÁ, Asociace malých a středních podniků ČR

Podnikání v kultuře a covidová patálie

OTÁZKA:

V malém městě provozuji hudební klub s diskotékou. Od března jsem však konfrontován s různými omezeními. Existuje podpora i pro tento druh podnikání?

ODPOVĚĎ:

Podnikání v kultuře může být tvrdý chlebiček, a o to více s koronavirem v zádech, jak nám ukázaly jarní a vlastně i letní měsíce. Konání akcí nyní již teoreticky nic nebrání, ale různá omezení platí stále. Navíc to vypadá, že další mohou přibývat. Vláda čekala na definitivní schválení státního rozpočtu,

a nyní nabízí nový dotační program pod názvem „Covid – kultura“. Má pomoci podnikatelům v odvětví kulturní a kreativní činnosti.

Nejde sice o nic velkého, ale počítá se každý příspěvek. O dotaci mohou žádat pořadatelé kulturních akcí, kteří kvůli epidemii zrušili či přesunuli plánované akce. Jedná se například o hudební kluby, nedotovaná divadla a organizátory festivalů i dalších kulturních akcí, kteří nečerpají jiné dotace. Využití jim mohou i individuální umělci či soukromé galerie a muzea.

Dotace je určena i technickým firmám a podnikatelským subjektům, které kul-

turní akce pro veřejnost zajišťují, či pro umělce a umělecké agentury, které je zastupují. Stát refunduje polovinu způsobilých výdajů, avšak nanejvýš pět milionů korun. Pro tyto účely vláda celkově vyhradila 900 milionů korun. Avšak pozor – pořadání či zajišťování hudebních, dramatických a divadelních projektů musí být hlavní činností žadatele. Dotace se týká období od 10. března do 31. srpna 2020.

Autorka je místopředsedkyní AMSP ČR. Další díl poradny zveřejníme 31. srpna.

Plzeňská pobočka Unicornu je na špičce technologického vývoje

Počítačová řešení pro celý svět

PETR KOUTNÝ

K dyž se v březnu z důvodu koronavirové epidemie uzavřely školy a zaměstnavatelé od pracovníků žádali, aby do práce chodili jen když opravdu musí, tak také velká softwarová společnost Unicornu stála před rozhodnutím o řešení situace. Jedno z největších vývojových center této firmy – měřeno celosvětovým pohledem – se přitom nachází v Plzni.

„Za běžného provozu se zde pohybuje asi dvě stě osob a celý den probíhají schůzky, kterých se zúčastňují nejen pracovníci, ale mnohdy také zákazníci,“ říká Aleš Michálek (na snímku), ředitel jedné ze specializovaných jednotek plzeňské pobočky. Za nových podmínek však kanceláře osiřely.

ENERGETIKA, OBCHOD, BANKOVNICTVÍ

„Vývoj počítačových programů nebo údržba systému však může našťestí probíhat odkudkoliv, a prakticky bez omezení, z bytu nebo třeba chaty. Myslím, že vše jsme zvládli zejména díky dobrým vztahům se zákazníky, a také díky dlouhodobě systematické práci, kdy klademe důraz na širokou škálu detailů. Veškerá činnost je řízena v naší internetové službě Plus 4U. Zároveň jsme nastavili procesy tak, že každý pracovník v každé chvíli ví, jaké jsou jeho úkoly a kdo je jeho partnerem při řešení případných problémů,“ uvádí dále Aleš Michálek.

Plzeňský Unicorn má odběratele v celé Evropě. Jedním z významných produktů, který využívají tisíce lidí v běžném životě, je například systém Inca. Zajišťuje bezpečný tok elektrické energie mezi kontinentální Evropou a Velkou Británií.

„Elektrická energie se přepravuje podmořskými kabely z jedné strany na druhou podle toho, jakým způsobem byla kapacita kabelu zobchodována v jiném našem systému – regionální nominační platformě, kterou rovněž provozujeme. Oba systémy patří technologicky mezi naprostou špičku, což je klíčové, protože musí běžet za každých okolností,“ říká ředitel Aleš Michálek.

I když produkty z rodiny Inca patří mezi „firemní“ stříbro, nejedná se zdaleka o jedinou oblast, které se věnují plzeňští specialisté.

„Nejčastěji se zabýváme bankovníctvím a energetikou. Nevychýbáme se však ani projektům z oblasti maloobchodu a pojišťovnictví. Uvedu alespoň jeden příklad – pro jistou velkou banku za-

jišťujeme již více než dvacet let provoz pobočkového systému, bez kterého by sotva mohla otevřít obchodní místa,“ říká Aleš Michálek.

S jinými řešeními se spotřebitelé setkávají v obchodech Globus, kde firma instalovala interaktivní obrazovky informující zákazníky o nabízeném zboží.

TVOŘIVÝ PŘÍSTUP PLUS STAVEBNICOVÉ ŘEŠENÍ

Vývoji a údržbě informačních systémů věnují v Unicornu velké úsilí. „Jsme a do slova musíme být takovou továrnou na software. Ve všech našich systémech používáme stejné technologie z vlastní „stavebnice“ a rovněž stejné způsoby řízení. Pracujeme proto velmi efektivně. Dlouhodobě budujeme nové pobočky doma i v zahraničí a lidem dáváme zajímavou práci,“ dodává Aleš Michálek. V podniku pracuje již deset let a je přímým svědkem i tvůrcem jeho proudu rozvoje.

Ilustrační snímek: Unicorn

Léto plné dobrodružství za každého počasí v Aquapalace Praha

SOUTĚŽTE O 10 TŘÍHODINOVÝCH VSTUPŮ do Vodního i Saunového světa do největšího aquaparku ve střední Evropě!

Stačí jen správně odpovědět na otázku: Tlपnete si, kolik měří nejdelší Divoká řeka v České republice?

A/ 250 m B/ 100 m C/ 198 m

Odpovědi zasílejte **od 3. do 5. srpna** na e-mailovou adresu soutez@denik.cz. Dvě tříhodinové vstupenky vyhrává 10., 50., 100., 150. a 200. správná odpověď.

Báječné propojení vodních atrakcí s virtuální realitou i nabitý animační program po celé prázdniny – to je léto v největším aquaparku ve střední Evropě.

Vaše ratolesti se mohou stát pravými korzáry a vyzkoušet si závodění v pirátských kocábkách i sílu pirátské kotvy. Navíc nebudou chybět tanečky s animátory, jak jinak než v pirátském stylu a také poutavá laser show nad vodní hladinou! Mořské vlnobítí i více než 20 skluzavek a tobogánů jsou pro návštěvníky k dispozici každý den. Adrenalinový zážitek nabízí i jedinečné propojení tobogánu MAGIC TUBE s virtuální realitou anebo novinka letoška – simulátor létání v podvodní VR AVATAR ZONE, který nabídne průlet nad horskými hřebeny. Více informací naleznete na www.aquapalace.cz.

Tématem letošní prázdninové sezóny je divoké Pirátské léto!